

Warszawa, dnia 10 kwietnia 2024 r.

**PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI**

DRG.DRG-2.745.9.2024.JDo1

DECYZJA

Na podstawie art. 27 ust. 4 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/460 z 16 marca 2017 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu (Dz. Urz. UE L 72 z 17.03.2017 r. s. 29) oraz art. 104 i art. 108 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.), w związku z art. 30 ust. 1 i art. 23 ust. 2 pkt 11a ustawy z dnia 10 kwietnia – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266),

po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu

w dniu 7 lutego 2024 r., wobec

**Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie,
zwanego dalej „Operatorem”,**

uzupełnionego przez Operatora pismami z dnia 22 lutego 2024 r. znak: 2024-24324
PF.0330.11.2023.25 oraz z dnia 25 marca 2024 r. znak: 2024-49253 PF.0330.11.2023.34

postanawiam:

- I. zatwierdzić *Metodę wyznaczania cen referencyjnych nr 3/OGP w zakresie własnej sieci przesyłowej Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A. na okres: od godziny 6:00 dnia 1 stycznia 2025 r. do godziny 6:00 dnia 1 stycznia 2027 r.*, stanowiącą załącznik do niniejszej decyzji,
- II. nadać decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

W dniu 16 lipca 2018 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zwany dalej: „Prezesem URE”), decyzją nr DRG.DRG-2.7129.5.2018.JDo1, wyznaczył Operatora podmiotem odpowiedzialnym za wykonywanie następujących obowiązków określonych w rozporządzenia Komisji (UE) 2017/460 z 16 marca 2017 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu (Dz. Urz. UE L 72 z 17.03.2017 r. s. 29), zwanego dalej „Kodeksem taryfowym”:

- 1) przeprowadzanie konsultacji, o których mowa w art. 26 ust. 1 Kodeksu taryfowego, dotyczących m.in. metody wyznaczania cen referencyjnych (zwanej dalej „MWCR”), obejmujących przygotowanie dokumentu konsultacyjnego, jego publikację oraz publikację odpowiedzi otrzymanych w ramach tych konsultacji i ich podsumowania,

- 2) przekazywanie Agencji ds. współpracy regulatorów energii (zwana dalej: „ACER”) dokumentów konsultacyjnych po rozpoczęciu ww. konsultacji, stosownie do art. 27 ust. 1 Kodeksu taryfowego,
- 3) przeprowadzanie ocen alokacji kosztów, o których mowa w art. 5 Kodeksu taryfowego i ich publikowanie w ramach ww. konsultacji,

w zakresie m.in. jego własnej sieci przesyłowej.

Powyższe konsultacje powinny trwać co najmniej 2 miesiące i obejmować następujące informacje:

a) opis proponowanej MWCR oraz poniższe elementy:

- indykatywne informacje, o których mowa w art. 30 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego, w tym uzasadnienie zastosowanych parametrów związanych z charakterystyką techniczną systemu oraz stosowne informacje dotyczące odpowiednich wartości takich parametrów oraz przyjętych założeń,
- wartości proponowanych dostosowań taryf przesyłowych opartych na zdolności, o których mowa w art. 9 Kodeksu taryfowego,
- indykatywne ceny referencyjne podlegające konsultacji,
- wyniki i części składowe oceny alokacji kosztów, określonej w art. 5 Kodeksu taryfowego oraz szczegółowe dane dotyczące tych części składowych,
- ocenę proponowanej metody wyznaczania ceny referencyjnej w zakresie zgodności z art. 7 Kodeksu taryfowego,
- porównanie proponowanej metody wyznaczania ceny referencyjnej z metodą wyznaczania ceny referencyjnej na podstawie odległości ważonej zdolnością (dalej także: metoda CWD¹) w zakresie indykatywnych cen referencyjnych, w przypadku gdy proponowana metoda wyznaczania ceny referencyjnej różni się od metody odległości ważonej zdolnością,

b) indykatywne informacje, o których mowa w art. 30 ust. 1 lit. b) ppkt (i), (iv) i (v) Kodeksu taryfowego:

- dozwolone lub docelowe przychody operatora systemu przesyłowego, bądź oba ich rodzaje,
- przychody z usług przesyłowych,
- następujące wskaźniki dotyczące przychodów z usług przesyłowych:
 - i. podział na zdolność i wolumen, tj. podział na przychody z taryf przesyłowych opartych na zdolności i przychody z taryf przesyłowych opartych na wolumenach przesyłanego paliwa gazowego,
 - ii. podział na wejście i wyjście, tj. podział na przychody z taryf przesyłowych opartych na zdolności we wszystkich punktach wejścia i przychody z taryf przesyłowych opartych na zdolności we wszystkich punktach wyjścia,
 - iii. podział na przychody wewnątrzsystemowe i przychody międzysystemowe, tj. podział na przychody uzyskane z wewnątrzsystemowego wykorzystania sieci zarówno w punktach wejścia, jak i punktach wyjścia oraz przychody uzyskane z międzysystemowego

¹ Ang. *Capacity weighted distance* - metoda określona w art. 8 Kodeksu taryfowego.

wykorzystania sieci zarówno w punktach wejścia, jak i punktach wyjścia, obliczone zgodnie z art. 5 NC TAR,

- c) następujące informacje na temat taryf nieprzesyłowych:
- metody wyznaczania taryf za przedmiotowe usługi nieprzesyłowe,
 - udział dozwolonych lub docelowych przychodów przewidywanych do odzyskania z takich taryf,
 - sposób uzgadniania powiązanych przychodów związanych ze świadczeniem usług nieprzesyłowych, o których mowa w art. 17 ust. 3 Kodeksu taryfowego,
 - indykatywne taryfy nieprzesyłowe dotyczące usług nieprzesyłowych świadczonych na rzecz użytkowników sieci,
- d) indykatywne informacje, o których mowa w art. 30 ust. 2 Kodeksu taryfowego:
- wyjaśnienie różnicy w poziomie taryf przesyłowych dla tego samego rodzaju usługi przesyłowej, stosowanych w obowiązującym okresie taryfowym oraz w okresie taryfowym, którego dotyczą publikowane informacje,
 - wyjaśnienie szacowanej różnicy w poziomie taryf przesyłowych dla tego samego rodzaju usługi przesyłowej, stosowanych w okresie taryfowym, którego dotyczą publikowane informacje, oraz w każdym okresie taryfowym pozostałej części okresu regulacyjnego,
 - co najmniej uproszczony model taryfy, regularnie aktualizowany, wraz z wyjaśnieniem sposobu jego użycia, umożliwiający użytkownikom sieci obliczenie taryf przesyłowych stosowanych w obowiązującym okresie taryfowym oraz oszacowanie ich ewentualnych zmian po zakończeniu takiego okresu taryfowego.

Operator opracował stosowne dokumenty konsultacyjne i w okresie od dnia 31 sierpnia do dnia 31 października 2023 r. przeprowadził ww. konsultacje w zakresie własnej sieci przesyłowej. W ramach prowadzonych przez Operatora, zgodnie z wymogami art. 26 kodeksu NC TAR, konsultacji okresowych dotyczących proponowanej MWCR dla własnej sieci przesyłowej na lata 2025-2026, żaden z interesariuszy nie zgłosił uwag.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 Kodeksu taryfowego po rozpoczęciu konsultacji Operator przekazał Agencji dokumenty konsultacyjne, w celu dokonania ich analizy stosownie do wymagań określonych w ust. 2 tego przepisu.

W związku z faktem, że w kalkulacji cen referencyjnych metodą porównawczą CWD Operator nie uwzględnił całkowitej długości gazociągu podmorskiego, konsultacje zostały wydłużone o dodatkowy okres od 19 grudnia 2023 r. do 18 stycznia 2024 r.². Jednocześnie Operator na stronie internetowej zamieścił zaktualizowane porównanie cen referencyjnych obliczonych wg proponowanej metody znaczka pocztowego i wg metody porównawczej CWD³ dla wszystkich punktów wejścia i wyjścia do/z systemu przesyłowego gazu ziemnego. W ramach prowadzonych

² <https://www.gaz-system.pl/pl/dla-klientow/uslugi-w-ksp/taryfa-ksp/nc-tar.html>

³ Załącznik nr 1 do Dokumentu konsultacyjnego dla Krajowego Systemu Przesyłowego art. 26 NC TAR (aktualizacja w dniu 19 grudnia 2023 r.).

przez Operatora wydłużonych konsultacji dotyczących proponowanej MWCR dla własnej sieci przesyłowej na lata 2025-2026, żaden z interesariuszy nie zgłosił uwag.

Stosownie do postanowień art. 27 ust. 3 Kodeksu taryfowego, w dniu 31 stycznia 2024 r. ACER opublikowała, wnioski z analizy dokumentów konsultacyjnych, przeprowadzonych zgodnie z ust. 2 ww. przepisu⁴.

Wnioski ACER w zakresie sieci własnej Operatora obejmowały uwagi do Dokumentu konsultacyjnego oraz zalecenia dla Organu Regulacyjnego do uwzględnienia w ostatecznej decyzji dotyczącej MWCR.

W swojej opinii ACER stwierdziła, że:

- a) dokument konsultacyjny zawiera większość wymaganych informacji wymienionych w art. 26 ust. 1 Kodeksu taryfowego;

Jednakże dokument konsultacyjny zawiera tylko częściowe porównanie proponowanej MWCR i metody CWD. Dla tej drugiej metody brakuje stawek opłat przesyłowych dla dwóch punktów sieci przesyłowej (punktu wejścia LNG i średniej stawki dla krajowych punktów wyjścia).

- b) proponowana MWCR jest zgodna z wymaganiami w zakresie odzwierciedlenia kosztów, unikania subsydiowania skrośnego oraz niezakłócania handlu transgranicznego, określonymi w art. 7 Kodeksu taryfowego; ponadto, proponowana MWCR jest zgodna z wymaganiami w zakresie unikania ryzyka wolumenowego i zapewnienia niedyskryminacji,

- c) proponowana MWCR nie jest w pełni zgodna z wymogiem w zakresie transparentności rozumianej jako umożliwienie użytkownikom sieci odtworzenia kalkulacji oraz prognozowania stawek opłat przesyłowych; użytkownicy mogą odtworzyć kalkulację stawek na 2025 r. jednak ACER wskazał, że zmienny podział wejścia/wyjścia ogranicza możliwość prognozowania przez użytkowników sieci przesyłowej taryf dla 2026 r.,

- d) kryteria dotyczące ustalania opłaty zależnej od przepływu nie mają zastosowania,

- e) kryteria mające zastosowanie dla usług nieprzesyłowych są spełnione, jednak dokument konsultacyjny nie zawiera informacji dotyczącej indykatywnej stawki za usługi redukcji ciśnienia gazu, co jest wymagane na podstawie art. 26 ust. 1 lit. c) pkt ii) Kodeksu taryfowego.

W związku z powyższym ACER przedstawiła zalecenia dla Organu Regulacyjnego do uwzględnienia w ostatecznej decyzji dotyczącej MWCR:

- a) uzasadnienia proponowanego 100% rabatu na punkcie wejścia z terminalu LNG, wyjaśniając dlaczego proponowany rabat jest konieczny dla zwiększenia bezpieczeństwa dostaw do Polskiej sieci przesyłowej i jaki poziom tego rabatu jest odpowiedni;

W uzasadnieniu należy ocenić w jaki sposób częściowe lub całkowite zniesienie tego rabatu mogłoby przeszkodzić w osiągnięciu tego celu. Organ regulacyjny powinien uwzględnić w tej ocenie, aktualnie wysokie wskaźniki wykorzystania terminalu LNG.

Agencja wskazała na motyw 10 preambuły Kodeksu taryfowego, zgodnie z którym stosowanie Kodeksu taryfowego powinno pozostawać bez uszczerbku dla stosowania unijnych i krajowych

⁴ https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Publications/2024_analysis_report_Poland.pdf

zasad konkurencji, w szczególności nadużywania pozycji dominującej (art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej);

Ponadto, ACER zachęca, żeby URE motywowało do używania terminalu LNG w Świnoujściu przez więcej niż jednego dostawcę, żeby dzięki temu wielu interesariuszy mogło skorzystać z ewentualnego rabatu dla stawki przesyłowej w tym punkcie wejścia. Co może być osiągnięte, na przykład poprzez ustanowienie efektywnej procedury zarządzania zatorami przesyłowymi „używaj-lub-strać” (UIOLI – ang. use-it-or-lose-it) oraz przez przegląd produktów oferowanych na terminalu LNG, uwzględniając ich rodzaj i czas trwania (tj. długoterminowe i krótkoterminowe).

- b) ustalenia stałego podziału wejścia/wyjścia, który jest warunkiem koniecznym, żeby użytkownicy sieci przesyłowej mieli możliwość prognozowania taryf, na co również wskazywała ACER w poprzednich raportach,
- c) uwzględnienia w uproszczonym modelu taryfowym parametru zamówionej zdolności przesyłowej w formie niezagregowanej, przedstawiając odrębną wartość dla każdego punktu połączenia międzysystemowego (prognoza zamówionej zdolności przesyłowej dla krajowych punktów wyjścia może być przedstawiona w formie zagregowanej do jednej wartości),
- d) skalkulowania i opublikowania stawki opłaty przesyłowej dla punktu wejścia LNG i średnioważonej stawki przesyłowej dla krajowych punktów wyjścia, obliczonych z wykorzystaniem metody CWD; ponadto ACER zaleca, żeby URE wyjaśniło w jaki sposób proponowana metoda znacznika pocztowego wpływa na punkty sieci przesyłowej w porównaniu do metody CWD, wyszczególniając wpływ na przepływy na punktach wejścia i wyjścia do/z sieci przesyłowej oraz na konkurencję;

ACER rekomenduje, żeby Organ Regulacyjny porównał obie metody używając tego samego podziału wejścia/wyjścia oraz zachęca do obliczenia i publikacji indeksu oceny alokacji kosztów (CAA – ang. cost allocation assesment) również dla metody CWD.

- e) opublikowania stawki za usługi redukcji ciśnienia gazu, zgodnie z wymaganiami art. 26 ust. 1 lit. c) pkt ii) Kodeksu taryfowego,
- f) rozliczania/uzgadniania ewentualnego niedostatecznie lub nadmiernie odzyskanego przychodu odrębnie dla przesyłania i dla usług nieprzesyłowych; ACER rekomenduje, żeby Organ Regulacyjny uzgadniał każdą usługę nieprzesyłową indywidualnie;
ACER wskazała, że artykuł 4 ust. 4 lit. b) Kodeksu taryfowego wymaga, żeby opłaty za usługi nieprzesyłowe ponosili korzystający z tych usług, a to nie może być zagwarantowane, jeżeli niedostatecznie lub nadmiernie odzyskany przychód z usług nieprzesyłowych jest rozliczany razem z usługami przesyłowymi,
- g) porównania stawek opłat przesyłowych w poszczególnych okresach taryfowych, zgodnie z wymaganiami określonym w art. 30 ust. 2 lit. a) pkt ii) Kodeksu taryfowego; porównanie to powinno wyjaśnić w jaki sposób planowane i oddawane do użytkowania inwestycje wpływają na zmianę stawek opłat przesyłowych w czasie.

Zgodnie z art. 27 ust. 5 Kodeksu taryfowego, procedura obejmująca ostateczną konsultację w sprawie MWCR, o której mowa w art. 26, wydanie przez Prezesa URE decyzji w sprawie

konsultowanych elementów na podstawie art. 27 ust. 4, kalkulację taryfy na podstawie tej decyzji oraz publikację taryfy (...) jest powtarzana co najmniej raz na pięć lat, począwszy od dnia 31 maja 2019 r.

W myśl art. 27 ust. 4 Kodeksu taryfowego Prezes URE, w terminie 5 miesięcy od zakończenia ostatecznych konsultacji, powinien podjąć i opublikować uzasadnioną decyzję dotyczącą MWCR, obejmująca elementy określone w art. 26 ust. 1 Kodeksu taryfowego, w zakresie własnej sieci przesyłowej Operatora. Decyzja zatwierdzająca ww. metodę po jej opublikowaniu zostanie przesłana do ACER i Komisji Europejskiej.

Mając na uwadze powyższe, w dniu 7 lutego 2024 r. Prezes URE zawiadomił Operatora o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie zatwierdzenia MWCR, obejmującej elementy określone w art. 26 ust. 1 Kodeksu taryfowego, w zakresie własnej sieci przesyłowej Operatora.

Jednocześnie Operator został wezwany do przedłożenia w terminie 14 dni od doręczenia zawiadomienia:

- stanowiska dotyczącego wniosków i zaleceń zawartych w Analizie ACER⁵,
- przedłożenia informacji o uwagach zgłoszonych w ramach prowadzonych konsultacji przez interesariuszy,
- pozostałych wyjaśnień i uzupełnień w zakresie MWCR oraz projektu MWCR dla sieci własnej Operatora, która będzie stanowiła załącznik do decyzji Prezesa URE wydanej na podstawie art. 27 ust. 4 Kodeksu taryfowego.

Odpowiedź na wezwanie wpłynęła w dniu 22 lutego 2024 r.

Po analizie materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania, w dniu 21 marca 2024 r. do Operatora zostało skierowane kolejne wezwanie, do przedłożenia w terminie 4 dni od dnia doręczenia wezwania dodatkowych wyjaśnień i uzupełnień.

W dniu 25 marca 2024 r. wpłynęła odpowiedź Operatora. W piśmie tym Operator zrezygnował z prawa do zapoznawania się z materiałem dowodowym zgromadzonym w postępowaniu administracyjnym w sprawie MWCR dla lat 2025-2026 dla sieci własnej oraz poinformował, że nie zgłasza dodatkowych uwag i wyjaśnień.

W toku niniejszego postępowania Prezes URE zważył, co następuje:

Operator posiada koncesję na przesyłanie paliw gazowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, udzieloną decyzją Prezesa URE z dnia 30 czerwca 2004 r. znak: PPG/95/6154/W/2/2004/MS (ze zmianami).

Decyzją z dnia 23 czerwca 2006 r. znak: DPE-47-4(2)/6154/2006/BT, zmienioną decyzją z dnia 18 grudnia 2006 r. znak: DPE-47-10(5)/6154/2006/MW, decyzją z dnia 9 grudnia 2009 r. znak: DPE-47-109(2)/6154/2009/BP, decyzją z dnia 13 października 2010 r. znak: DPE-4720-3(7)/6154/2010/BT, oraz decyzją z dnia 6 grudnia 2018 r., znak: DRG.DRG-1.4720.1.2018.KL, Prezes URE wyznaczył OGP Gaz-System S.A. operatorem systemu przesyłowego gazowego na

⁵ https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Publications/2024_analysis_report_Poland.pdf

obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na sieciach będących jego własnością na okres do dnia 6 grudnia 2068 r.

Natomiast decyzją z dnia 17 listopada 2010 r. znak: DPE-4720-4(8)/2010/6154/BT Prezes URE z urzędu wyznaczył Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. operatorem systemu przesyłowego gazowego na, znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odcinku gazociągu Jamał – Europa Zachodnia, którego właścicielem jest System Gazociągów Tranzytowych EuRoPol GAZ S.A., na okres do dnia 31 grudnia 2025, a następnie – mocą ustawy z dnia 24 lutego 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne, okres ten został wydłużony do dnia 6 grudnia 2068 r.

Decyzją z dnia 22 września 2014 r. znak: DRG-4720-1(13)/2014/6154/KF, Prezes URE przyznał Operatorowi certyfikat spełniania kryteriów niezależności, o którym mowa w art. 9h¹ ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, w związku z wykonywaniem funkcji operatora systemu przesyłowego na sieciach własnych. Natomiast decyzją z dnia 19 maja 2015 r. znak: DRG-4720-2(28)/2014/2015/6154/KF przyznał mu certyfikat spełniania kryteriów niezależności w związku z wykonywaniem funkcji operatora systemu przesyłowego w formule ISO⁶ na sieci przesyłowej będącej własnością SGT EuRoPol GAZ S.A.

W myśl art. 47 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje ustalają taryfy dla paliw gazowych, które podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa URE oraz proponują okres ich obowiązywania.

Stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 11a ustawy – Prawo energetyczne, do zakresu działania Prezesa URE należy m.in. (...) wykonywanie obowiązków organu regulacyjnego wynikających z rozporządzeń przyjętych na podstawie art. 8 oraz art. 23 rozporządzenia 715/2009⁷ (w tym także Kodeksu taryfowego).

Zgodnie z art. 1 Kodeksu taryfowego określa on zasady dotyczące zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu, w tym zasady dotyczące stosowania metody wyznaczania ceny referencyjnej, powiązane z nimi wymogi w zakresie konsultacji i publikacji, a także zasady dotyczące obliczania cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności. Kodeks taryfowy wiąże w całości oraz jest stosowany bezpośrednio we wszystkich państwach członkowskich UE.

Art. 26 ust. 1 Kodeksu taryfowego nakłada na krajowy organ regulacyjny lub operatora systemu przesyłowego (zależnie od decyzji organu regulacyjnego) obowiązek przeprowadzenia konsultacji, w zakresie wskazanym w tym przepisie.

Decyzją z dnia 16 lipca 2018 r. znak: DRG.DRG-2.7129.5.2018.JDo1 Prezes URE wyznaczył Operatora podmiotem odpowiedzialnym m.in. za przeprowadzanie konsultacji, o których mowa w art. 26 ust. 1 Kodeksu taryfowego, dotyczących MWCR w zakresie własnej sieci przesyłowej gazu, obejmujących przygotowanie dokumentu konsultacyjnego, jego publikację oraz publikację odpowiedzi otrzymanych w ramach tych konsultacji i ich podsumowania.

⁶ Ang. *Independent System Operator*.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009 r. s. 36 ze zm.).

W myśl art. 27 ust. 4 Kodeksu taryfowego, Prezes URE w terminie 5 miesięcy od zakończenia ostatecznych konsultacji, działając zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a dyrektywy 2009/73/WE, powinien podjąć i opublikować uzasadnioną decyzję dotyczącą MWCR, obejmującą elementy określone w art. 26 ust. 1 Kodeksu taryfowego, w zakresie sieci przesyłowej Operatora. Decyzja ta po jej opublikowaniu zostanie przesłana do ACER i Komisji Europejskiej.

Zgodnie z art. 27 ust. 5 Kodeksu taryfowego, procedura obejmująca ostateczną konsultację w sprawie MWCR, o której mowa w art. 26, wydanie przez Prezesa URE decyzji w sprawie konsultowanych elementów na podstawie art. 27 ust. 4, kalkulację taryfy na podstawie tej decyzji oraz publikację taryfy (...) jest powtarzana co najmniej raz na pięć lat, począwszy od dnia 31 maja 2019 r.

W kalkulacji taryf za usługi przesyłania paliw gazowych na 2024 r. świadczone z wykorzystaniem sieci przesyłowej będącej własnością Operatora po raz ostatni były stosowane postanowienia *Metody wyznaczania cen referencyjnych nr 2/OGP w zakresie własnej sieci przesyłowej Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A. na okres: od godziny 6:00 dnia 1 stycznia 2023 r. do godziny 6:00 dnia 1 stycznia 2025 r.*⁸

W związku z powyższym Operator przygotował Dokument konsultacyjny dotyczący MWCR dla lat 2025-2026 w zakresie własnej sieci przesyłowej i w dniach od 31 sierpnia do 31 października 2023 r. przeprowadził konsultacje. Następnie konsultacje zostały wydłużone o dodatkowy okres od 19 grudnia 2023 r. do 18 stycznia 2024 r.

W związku z art. 27 ust. 2 i 3 Kodeksu taryfowego dokument konsultacyjny był przedmiotem analizy ACER. Stosowną opinię ACER opublikowała w dniu 31 stycznia 2024 r. Z opinii wynika, że konsultowana MWCR zawiera większość informacji określonych w art. 26 ust. 1 oraz spełnia wymagania określone w art. 7 Kodeksu taryfowego. Stanowisko to podziela również Prezes URE i przyjmuje ustalenia ACER. Niezależnie od ww. stanowiska ACER sformułowała zalecenia dla Organu Regulacyjnego do uwzględnienia w ostatecznej decyzji dotyczącej metody wyznaczania cen referencyjnych. Zalecenia te zostały przedstawione w na str. 4 i 5 niniejszej decyzji.

Odnosząc się zatem do ww. zaleceń należy stwierdzić co następuje:

- a) odnosząc się do kwestii rabatu w punkcie wejścia z terminalu LNG (akapit 9 opinii ACER), należy wskazać, że zagadnienie to było przedmiotem szóstych konsultacji w zakresie mnożników, współczynników sezonowych, poziomów rabatów na punktach wejścia z terminalu LNG oraz rabatów stosowanych w celu obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej dla 2025 r. przeprowadzonych w okresie od dnia 6 września 2023 r. do 6 listopada 2023 r.;

W trakcie konsultacji nie wpłynęły uwagi lub zastrzeżenia od użytkowników systemu przesyłowego gazu lub organów regulacyjnych państw sąsiednich, odnośnie konsultowanych zagadnień. Decyzja Prezesa URE w tej sprawie, uwzględniająca uzasadnienie, została opublikowana w dniu 10 stycznia 2024 r., niezależnie od decyzji w sprawie MWCR dla lat 2025-

⁸ MWCR dla okresu 2023-2024 została zatwierdzona decyzją Prezesa URE z dnia 31 marca 2022 r. znak: DRG.DRG-2.745.1.2022.JDo1 i opublikowana: <https://www.ure.gov.pl/pl/biznes/taryfy-zalozenia/metody-wyznaczania-cen-referen-1/10196,Decyzje-Prezesa-URE-w-sprawie-metod-wyznaczania-cen-referencyjnych-stosowanych-w.html>

2026⁹. Natomiast kwestia rabatu na punkcie wejścia z terminalu LNG w 2026 r. będzie przedmiotem odrębnych konsultacji, które będą prowadzone w II połowie 2024 r. Wówczas też będą mogły być rozważone uwagi zawarte opinii ACER w tej kwestii.

- b) uwzględniając zalecenie ACER (akapit 9 opinii) ustalono podział wejścia/wyjścia równy **45/55** dla całego okresu obowiązywania MWCR, dzięki czemu użytkownicy sieci przesyłowej uzyskali możliwość dokładniejszego prognozowania taryf,
- c) tabela nr 1 MWCR dla lat 2025-2026 stanowiąca załącznik do niniejszej decyzji zawiera prognozę zdolności przesyłowej dla 2025 i 2026 r., ustaloną z uwzględnieniem wymagań określonych w pkt 4.1. tej metody, w tym prognozę zamówionej zdolności przesyłowej dla krajowych punktów wyjścia w formie zagregowanej do jednej wartości, stosownie do zalecenia ACER określonego w akapicie 10 opinii,
- d) w tabelach nr 3 i 4 MWCR dla lat 2025-2026 stanowiącej załącznik do niniejszej decyzji przedstawiono porównanie stawek opłat przesyłowych obliczonych wg proponowanej metody znaczka pocztowego oraz metody CWD, w tym stawki opłaty przesyłowej dla punktu wejścia LNG oraz średnioważone stawki przesyłowe dla krajowych punktów wyjścia; pod tą tabelą zamieszczono opis sposobu w jaki proponowana metoda znaczka pocztowego wpływa na punkty sieci przesyłowej w porównaniu do metody CWD, z wyszczególnieniem wpływu na przepływy na punktach wejścia i wyjścia sieci przesyłowej oraz na konkurencję; porównanie obu metod zostało wykonane z użyciem tego samego podziału wejścia/wyjścia (50/50).

W pkt 4.5 MWCR dla lat 2025-2026 zamieszczono również wartość indeksu alokacji kosztów CAA (ang. CAA – cost allocation assesment) obliczonego z zastosowaniem stawek opłat przesyłowych wynikających z metody znaczka pocztowego oraz metody CWD. Wartości indeksu CAA dla metody CWD znacznie przekraczają wartość graniczną 10% oraz wartości dla metody znaczka pocztowego, uzasadniając tym samym zasadność wyboru metody znaczka pocztowego dla sieci własnej Operatora.

- e) MWCR dla lat 2025-2026 stanowiąca załącznik do niniejszej decyzji zawiera porównanie indykatorywnych stawek opłat za usługi nieprzesyłowe redukcji ciśnienia paliw gazowych oraz usługi sprężania tych paliw dla taryfy obowiązującej (na 2024 r.) oraz dla 2025 i 2026 r., stosownie do wymagań określonych w art. 26 ust. 1 lit. c) pkt ii) Kodeksu taryfowego, na których brak w dokumencie konsultacyjnym wskazywała ACER w akapicie 12 i 76 opinii,
- f) uwzględniając zalecenie ACER (akapit 13 i 77 opinii) dotyczące odrębnego uzgadniania konta regulacyjnego dla usług przesyłowych i nieprzesyłowych świadczonych z wykorzystaniem sieci własnej Operatora, dla konta regulacyjnego Operatora dla sieci własnej zostaną utworzone 3 subkonta: (i) dla usług przesyłania paliw gazowych, (ii) dla usług nieprzesyłowych redukcji ciśnienia paliw gazowych oraz (iii) dla usług nieprzesyłowych sprężania paliw gazowych; dzięki takiemu rozwiązaniu zostaną spełnione wymagania określone w art. 4 ust. 4 lit. b) Kodeksu

⁹ Informacja nr 4/2024 w sprawie poziomu mnożników, współczynników sezonowych i rabatów, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)-c) Kodeksu taryfowego, uwzględnianych w kalkulacji taryf dla usług przesyłania paliw gazowych na okres od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. (<https://www.ure.gov.pl/pl/biznes/taryfy-zalozenia/2025-r-art-28-nc-tar/11270.Informacja-Prezesa-Urzedu-Regulacji-Energetyki-nr-42024-w-sprawie-poziomu-mnozni.html>).

taryfowego, zgodnie z którym stawki opłat za usługi nieprzesyłowe „są stosowane wobec beneficjentów danej usługi nieprzesyłowej w celu zminimalizowania subsydiowania skrośnego między użytkownikami sieci z lub spoza państwa członkowskiego, bądź z obu tych terytoriów” i tym samym wzrośnie stopień odzwierciedlenia kosztów przez stawki opłat przesyłowych oraz nieprzesyłowych;

Rozwiązanie zaproponowane w dokumencie konsultacyjnym (pkt 10), polegające na ustalaniu jednego salda konta regulacyjnego łącznie dla usług przesyłowych i nieprzesyłowych i jego rozliczaniu poprzez uwzględnienie w kalkulacji usług przesyłowych, skutkowałoby zwiększonym subsydiowaniem skrośnym pomiędzy odbiorcami usług przesyłowych i nieprzesyłowych, i w konsekwencji mniejszym odzwierciedleniem kosztów przez stawki opłat.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 na prowadzonym przez operatora systemu przesyłowego koncie regulacyjnym ewidencjonuje się niewystarczająco lub nadmiernie odzyskiwane przychody przez operatora systemu przesyłowego, chyba że wprowadzono inne zasady zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE. Przy czym zgodnie z ust. 4 ww. przepisu każdy operator systemu przesyłowego korzysta z jednego konta regulacyjnego.

Stosownie do postanowień art. 18 ust. 1 Kodeksu taryfowego niewystarczający lub nadmierny poziom odzyskiwanych przychodów, stanowi dla danego okresu taryfowego różnicę pomiędzy wartością faktycznie uzyskanych przychodów związanych ze świadczeniem usług przesyłowych w tym okresie (RA) i planowaną wartością przychodu z usług przesyłowych uwzględnioną w kalkulacji taryfy na ten okres (R). Dodatnia wartość ww. różnicy oznacza nadmierne odzyskanie przychodów z usług przesyłowych dla danego roku i wpłynie na obniżenie przychodu przyjmowanego do kalkulacji taryfy w kolejnych latach, a ujemna oznacza niewystarczające odzyskanie tych przychodów i spowoduje zwiększenie przychodu przyjmowanego do kalkulacji przyszłych taryf w ramach uzgadniania konta regulacyjnego, o którym mowa w art. 20 Kodeksu taryfowego.

W związku z powyższym, dla każdej z usług: przesyłania paliw gazowych, usług nieprzesyłowych redukcji ciśnienia oraz sprężania paliw gazowych będą ustalane niewystarczająco lub nadmiernie odzyskane przychody i ewidencjonowane na subkoncie dedykowanym do danej usługi. Saldo każdego subkonta będzie uwzględniane w kalkulacji taryfy dla poszczególnych usług w kolejnych latach.

Ponadto, w subkoncie dla usług przesyłania paliw gazowych będą uwzględnione przychody z premii aukcyjnej (saldo konta) oraz przychody z ewentualnej obowiązkowej premii minimalnej, o której mowa w art. 33 ust. 3-5 Kodeksu taryfowego.

- g) MWCR dla lat 2025-2026 stanowiąca załącznik do niniejszej decyzji zawiera porównanie indykatywnych stawek opłat przesyłowych dla taryfy obowiązującej (na 2024 r.) do taryfy dla 2025 i 2026 r., spełniając tym samym wymóg określony w art. 30 ust. 2 lit. a) pkt ii) Kodeksu taryfowego; dzięki temu użytkownicy systemu przesyłowego będą mieli możliwość oceny w jaki sposób planowane i oddawane do użytkowania inwestycje wpływają na zmianę stawek

opłat przesyłowych w poszczególnych latach okresu obowiązywania metody, co zalecała ACER w akapicie 14 i 30 opinii.

W związku z powyższymi zmianami, wynikającymi w głównej mierze z wypełnienia zaleceń ACER, zobowiązuje się Operatora do aktualizacji uproszczonego modelu taryfowego i jego zamieszczenia na stronie internetowej.

Ostateczna Metoda wyznaczania cen referencyjnych nr 3/OGP w zakresie własnej sieci przesyłowej Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A. na okres od godziny 6:00 dnia 1 stycznia 2025 r. do godziny 6:00 dnia 1 stycznia 2027 r. stanowi załącznik do niniejszej decyzji.

Odnosząc się do nadanego decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, wskazać należy, że zgodnie z art. 108 § 1 Kpa decyzji, od której służy odwołanie, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami bądź też ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony.

W doktrynie podnosi się, że podstawowym kryterium nadania rygoru natychmiastowej wykonalności jest „niezbędność” niezwłocznego wdrożenia decyzji w życie. Niezbędność niezwłocznego działania „może nastąpić w takim przypadku, w którym nie można się obejść w danym czasie i istniejącej sytuacji bez wykonania praw lub obowiązków, o których rozstrzyga się w decyzji, ponieważ zwłoka w ich wykonaniu zagraża dobrom chronionym określonym w art. 108 § 1 Kpa. Zagrożenie to musi mieć realny charakter, a nie może być tylko teoretycznie prawdopodobne.” (vide B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego, Komentarz, Warszawa 2009, s. 420). Powyższy pogląd znajduje aprobatę w orzecznictwie (vide wyrok NSA z dnia 19 lutego 1998 r. sygn. V SA 686/97 LEX nr 34040, wyrok NSA z dnia 28 kwietnia 1998 r. sygn. V SA 677/97 LEX nr 59221, wyrok NSA w Warszawie z dnia 30 czerwca 2006 r. sygn. I OSK 116/06 LEX nr 266225).

Jedną z przesłanek uzasadniających nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności jest ochrona dobra w postaci „innego interesu społecznego”. W piśmiennictwie wskazuje się, że „nie ma trwałej, stałej definicji interesu społecznego, treść tego pojęcia trzeba ustalać w każdym przypadku z osobna” (vide M. Wyrzykowski, Pojęcie interesu społecznego w prawie administracyjnym, Warszawa 1986, s. 209). Jest to zatem pojęcie niedookreślone, którego treść nadaje organ orzekający (Ibidem). Należy wskazać, że interes społeczny podlega szczególnej trosce i ochronie organów państwowych, które w procesie stosowania prawa dokonują jego ustalenia i konkretyzacji. Interes społeczny winien być utożsamiany z dobrem publicznym, interesem zbiorowości czy też interesem ogólnym (vide uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 marca 2007 r., sygn. K.54/05 LEX nr 257765, wyrok TK z dnia 31 marca 2005 r., sygn. SK 26/02 LEX nr 149944, wyrok WSA w Warszawie z dnia 3 sierpnia 2004 r., sygn. V SA 5175/03 Lex Polonica nr 370990).

Analizując prawa i obowiązki wynikające z niniejszej decyzji w kontekście przesłanek wskazanych w art. 108 § 1 Kpa należy wskazać że celem regulacji art. 27 ust. 4 Kodeksu taryfowego jest zwiększenie przejrzystości struktur taryf przesyłowych i procedur ich ustalania poprzez m.in. publikację informacji dotyczących przychodów operatorów systemów przesyłowych i określania

tych taryf. Wymogi te mają umożliwić użytkownikom sieci lepsze zrozumienie taryf ustalonych dla usług przesyłowych i nieprzesyłowych oraz zrozumienie zmian wprowadzanych w tych taryfach, sposobu ich ustalania i możliwości ich zmiany a także poprawę możliwości rozwoju konkurencji. W zakresie procedur Kodeks taryfowy zawiera także regulacje dotyczące terminów przeprowadzania konsultacji i publikacji taryf i innych danych dobranych tak, aby użytkownicy sieci przesyłowych mieli możliwość korzystania z tych sieci na równych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach.

W tym kontekście istotne jest, że w świetle art. 27 ust. 4 Kodeksu taryfowego, wydanie przez krajowy organ regulacyjny decyzji zatwierdzającej MWCR dla lat 2025-2026 i jej publikacja powinna mieć miejsce w terminie 5 miesięcy od zakończenia ostatecznej konsultacji. Wynika to z faktu, iż zgodnie z art. 32 lit. a) Kodeksu taryfowego publikacja zatwierdzonej taryfy dla 2025 r. musi nastąpić nie później niż 30 dni przed coroczną aukcją zdolności rocznej (co do zasady odbywającej się w pierwszy poniedziałek lipca każdego roku). W celu spełnienia tego warunku, należy mieć również na uwadze czas niezbędny na przeprowadzenie postępowania administracyjnego w sprawie zatwierdzenia taryfy na 2025 r.

Powyższe oznacza, że bezzwłoczne przedłożenie taryfy skalkulowanej na podstawie przedmiotowej MWCR leży w interesie użytkowników systemu przesyłowego a ewentualne opóźnienia w tym zakresie godziłyby w interes społeczny.

Prezes URE jako organ administracji publicznej, zobowiązany jest stać na straży praworządności realizując tym samym podstawową – wyrażoną w art. 7 Konstytucji RP i powtórzoną w art. 6 Kpa – zasadę praworządności, w myśl której organy władzy publicznej działają na podstawie i granicach prawa. Dlatego też Prezes URE zobowiązany jest do podjęcia wszelkich działań mających na celu dotrzymanie terminów umożliwiających użytkownikom sieci przesyłowej realizację ich praw, zagwarantowanych w Kodeksie taryfowym.

Mając na uwadze harmonogram wynikający z terminów wyznaczonych w Kodeksie taryfowym zauważyć należy, że Operator w oparciu o MWCR stanowiącą załącznik do niniejszej decyzji jest obowiązany do kalkulacji taryfy na 2025 r. i bezzwłocznego przedłożenia do Prezesa URE wniosku o jej zatwierdzenie.

Tym samym potrzeba zagwarantowania realizacji praw użytkowników systemu przesyłowego, zapewnienia możliwości rozwoju konkurencji i realizacji zadań Operatora wynikających z Kodeksu taryfowego stanowi przesłankę zarówno konieczną jak i wystarczającą do nadania niniejszej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności. Niezbędność ww. niezwłocznego działania powodowana jest potrzebą ochrony interesu społecznego oraz dbałością o rozwój konkurencji.

Mając powyższe na uwadze, orzekam jak w sentencji.

POUCZENIE

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK), za moim pośrednictwem, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia (art. 30 ust. 2 i 3 ustawy – Prawo energetyczne w związku z art. 479⁴⁶ pkt 1 i nast. Kodeksu postępowania cywilnego – Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, późn. zm.).

2. Odwołanie od decyzji powinno czynić zadość wymaganiom przepisanych dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji i wartości przedmiotu sporu, przytoczenie zarzutów, zwięzłe ich uzasadnienie, wskazanie dowodów, a także zawierać wnioski o uchylenie albo zmianę decyzji w całości lub części (art. 479⁴⁹ Kodeksu postępowania cywilnego).
3. Odwołanie od decyzji Prezesa URE podlega opłacie stałej w kwocie 1000 złotych (art. 32 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1144, z późn. zm.). Opłatę uiszcza się na konto bankowe Sądu Okręgowego w Warszawie XVII Wydziału Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Strona może ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych stosownie do przepisów art. 101 i następne ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, oraz o przyznanie pomocy prawnej poprzez ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, stosownie do przepisu art. 117 Kodeksu postępowania cywilnego.
4. W trakcie trwania biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania do SOKiK wobec Prezesa URE (art. 127a § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego). Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez stronę, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).
5. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania (art. 130 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego).
6. Stosownie do art. 27 ust 4. Kodeksu taryfowego, niniejsza decyzja zostanie skierowana do ogłoszenia w „Biuletynie Branżowym Urzędu Regulacji Energetyki – Paliwa gazowe”.

**Prezes
Urzędu Regulacji Energetyki**

*dr inż. Rafał Gawin
/podpisano elektronicznie/*

Otrzymuje:

**1. Operator Gazociągów Przesyłowych
GAZ-SYSTEM S.A.**
ul. Mszczonowska 4, 02-337 Warszawa
/doręczenie elektroniczne/

2. a/a

Do wiadomości:

**1. Komisja Europejska
Dyrekcja Generalna ds. Energii**
24-26, rue Jean-André de Mot
B-1049 Bruxelles/Brussel
Belgique /Belgium

2. Agency for the Cooperation of Energy Regulators
Trg republike 3
1000 Ljubljana
Slovenia